

Високе студије безбедности и одбране у Војној академији

Јачање лидерских способности

Високе студије безбедности и одбране нова је организацијска целина у Школи националне одбране Војне академије, у којој ће се једном годишње, почевши од јануара 2012. године, реализовати четврти, највиши ниво каријерног усавршавања официра и државних службеника

П олазници Високих студија безбедности и одбране (ВСБО) биће официри и државни службеници Министарства одбране, високи функционери других министарстава и агенција Владе Србије и других држава из региона. – У систему војног образовања ово је највиши ниво образовања

официра. У оквиру реформе, која је сте стални процес, овим се развија и заокружује једна мрежа војног образовања, мрежа курсева, усавршавања и акредитованих студија, са циљем да то буде кичма развоја каријере официра – истиче бригадни генерал др Младен Вуруна, начелник Војне академије.

– Без овога, тај посао који ми зовемо образовање као подршка развоју каријере официра, не би био завршен и зато уводимо овај највиши облик којим један официр може да развије своју каријеру.

Циљ усавршавања

Основни циљ Високих студија безбедности и одбране биће образовање и припрема полазника из Србије и земаља региона за преузимање високих дужности у систему нацио-

ског региона, који је одржан у Словенији, управо је једна од тема била како се производе стратегијски лидери, односно где је улога војног образовања и војнообразовне институције у том процесу.

Полазници ВСБО управо се припремају за управљање системом националне безбедности, што је један од најодговорнијих послова у држави. Поред тога, овај облик школовања, код нас и у другим земљама, успоставља и развија сарадњу између разних тела, институција, агенција, владиних и невладиних, који су укључени у послове безбедности и одбране. Ово је место где ће људи из разних тела и институција који се баве безбедношћу, током усавршавања бити окупљени на једном месту.

Предвиђено је да укупно буде 15 полазника, и то једна трећина из Министарства одбране и Војске Ср-

и других министарства и агенција Владе Србије, касније из политичких странака, локалне самоуправе, привреде, приватног сектора који се бави безбедношћу, из невладиних организација, као и из држава у региону. Критерију избора је да се полазници (официри и цивили) планирају за послове управљања системом националне безбедности.

Предности Војне академије

Према речима генерала Вуруне, овим обликом усавршавања Војна академија добија још већи значај у региону у области војног образовања. По неколико ствари она је јединствена у региону, јер остале војнообразовне институције у окружењу немају све што има Војна академија. А она има акредитоване студијске програме који покривају школовање официра за почетне дужности за све родове, за готово све логистичке службе и за већину општих служби. Има развијена четири нивоа усавршавања за кључне, преломне дужности у каријери официра, командир чете, батаљона, бригаде, оперативних нивоа и са овим четвртим нивоом, за дужност стратегијских лидера.

Војна академија има акредитовано Командноштабно усавршавање као мастер студије, са добијањем мастер дипломе, у чему многе земље нису успеле.

Такође, на Војној академији школују се студенти цивили и то је ново од ове школске године. Наиме, акредитован је студијски програм Логистика, са дипломом инжењера логистике. На њему се школују кадети за официре и студенти цивили који немају садржај оспособљавања и обуке за официре, и који по завршетку добијају диплому инжењера логистике.

Све ово нема ниједна војнообразовна установа у региону и то је велика предност Војне академије.

У наредном периоду, велика је одговорност да овај четврти ниво усавршавања остане елитни. То подразумева најбоље могуће професоре, најбољу могућу наставу са проблемским

БРИГАДНИ ГЕНЕРАЛ ДР МЛАДЕН ВУРУНА, НАЧЕЛНИК ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ

– У оквиру реформе, која је сте стални процес, Високим студијама безбедности и одбране развија се и заокружује једна мрежа војног образовања – мрежа курсева, усавршавања и акредитованих студија, са циљем да то буде кичма развоја каријере официра.

налне безбедности. Тежиште ће бити испољено на оспособљавању полазника за мултидисциплинарно анализирање савременог безбедносног окружења, процењивање дугорочних политичко-безбедносних трендова, развој елемената политике националне безбедности и сарадњу са другим системима националне безбедности на регионалном и глобалном нивоу.

Генерал Вуруна истиче да је ово веома амбициозан пројекат, јер тај највиши облик усавршавања треба да произведе стратегијске лидере. На недавном састанку начелника војних академија централноевроп-

бије, једна трећина из других министарства наше државе, а једна трећина из држава региона.

Генерал Вуруна напомиње да ће официри који буду ишли на ВСБО морати да имају Генералштабно усавршавање, као највиши ниво војног усавршавања где је тежиште на планирању и извођењу операција. А ВСБО ће бити највиши ниво усавршавања официра, који полазницима даје знања за управљање системом националне безбедности, дакле за дужности стратегијског лидера.

Поред официра, остали полазници су из Министарства одбране

разматрањима и дискусијама, развијање аналитичког мишљења и израстање полазника у стратегијске лидере који знања могу да употребе у сврху доношења стратегијских одлука. То свакако подразумева квалитет смештаја, услове за рад, окружење, третман, и то такође постављамо на висок ниво.

Програм студија

Руководилац Високих студија безбедности и одбране је пуковник мр Слободан Јоксимовић, са којим смо најпре разговарали о програму нових студија.

– У изради Програма усавршавања користили смо најбоља искуства, наша и страна. Наиме, у Радном тиму који је развијао Програм, поред високих званичника система одбране, били су и официри који су се школовали у другим земљама. Чланови тима посетили су Норвешку и Велику Британију и сагледали њихова искуства у организовању највишег нивоа усавршавања. Сматрам да смо направили оригиналан Програм усавршавања, али да

бедности, већ и предлагању мера за његово јачање. Такво усмерење показују и временски удео који, у оквиру основних наставних садржаја, имају три образовна модула. Први модул, Стратегијско окружење, обухватиће 20 посто свих наставних садржаја, други, Безбедност и одбрана, 30 посто, а у тежишни, трећи модул, Управљање системом безбедности, уграђено је 50 посто наставних садржаја.

Поред традиционалних метода рада, као што су предавања, семинари и вежбе, организоваће се једнодневни и дводневни округли столови. На њима ће, поред полазника студија, учествовати професори и асистенти Универзитета одбране и других факултета у Србији, а представљени радови ући ће у фонд литературе која ће се користити на свим нивоима усавршавања у Министратству одбране и Војске Србије. Посебни наставни садржаји, који, како истиче пуковник Јоксимовић, не улазе у редован фонд часова, али су подједнако значајни, обухватаће две групе активности. Прво, предвиђено је да са полазницима

Предвиђена су и студијска путовања у Србији и региону, као и одлазак у седишта међународних организација у европским земљама, која ће бити временски и тематски усклађена са обредом основних наставних садржаја.

Пројекат развоја и реализације највишег нивоа усавршавања подржале су две западне земље. Норвешка је омогућила да полазници имају на располагању неопходну информатичку и другу опрему, а реномирани норвешки и британски предавачи укључиће се у реализацију дела Програма усавршавања.

Све активности прве класе ВСБО трајаће од 16. јануара, када је предвиђено свечано отварање, до 1. јуна наредне године. У првих 14 седмица одвијаће се предавања, семинари и вежбе. У наредне четири седмице полазници би спровели истраживање једног од уочених проблема у функционисању система безбедности и одбране и на основу тога израдили завршни рад. У последњем, двонедељном делу усавршавања, предвиђено је извођење заједничке вежбе, која треба да покаже појединачну и групну оспособљеност полазника студија.

Пуковник Јоксимовић посебно напомиње значај индивидуалних завршних радова. Од министарства и агенција Владе Србије тражиће се да дефинишу питања која би обрадили полазници ВСБО. Најбољи и најинтересантнији радови биће презентовани у завршном делу студија и, у форми предлога, достављени релевантним институцијама.

ПУКОВНИК МР СЛОБОДАН ЈОКСИМОВИЋ, РУКОВОДИЛАЦ ВИСОКИХ СТУДИЈА БЕЗБЕДНОСТИ И ОДБРАНЕ

– Полазници ће бити оспособљени за успешно праћење савремених трендова у доменима безбедности и одбране, за свестрано сагледавање могућности ангажовања свих расположивих инструмената за заштиту националних интереса и што је најважније, за давање доприноса остваривању циљева дефинисаних у стратегији националне безбедности.

смо начинили и добар искорак у погледу прилагођавања страних искустава тренутним и будућим потребама система националне безбедности.

У овој фази развоја студија, тежиште је на обради оних тематских садржаја који треба да допринесу не само бољем разумевању услова у којима функционише систем националне без-

разговарају министри Владе Србије и других земаља, домаћи и страни експерти, као и друге истакнуте личности чије се мишљење о безбедносној проблематици цени. Друго, биће организоване посете бројним домаћим државним, академским и привредним институцијама које се баве пословима безбедности и одбране.

Очекиване користи

Користи које се остварују похађањем Високих студија безбедности и одбране, чланови радног тима су сагледавали на три нивоа – индивидуалном, државном и међународном.

На индивидуалном нивоу сваки полазник треба да освежи и значајно унапреди своја знања, у чему ће им помоћи најбољи познаваоци одређене проблематике у нашој земљи и страни предавачи. На крају усавршавања полазници ће добити дипло-

НАСТАВНИ ПЛАН

Први модул: *Стратегијско окружење*

- Демократија и јавна управа на почетку 21. века
- Цивили и систем безбедности
- Међународни односи
- Глобализација
- Геополитика и геоекономија

Други модул: *Безбедности и одбрана*

- Савремене теорије безбедности
- Друштвени сукоби и њихово решавање
- Безбедносни изазови, ризици и претње у 21. веку
- Стари и нови ратови
- Спољна и безбедносна политика великих сила
- Међународне организације и безбедност
- Операције (војне, цивилне, цивилно-војне) међународних организација

Трећи модул: *Управљање системом безбедности*

- Основе стратегије државе
- Архитектура система безбедности
- Стратегијска култура и систем безбедности
- Стратегијски менаџмент у систему безбедности
- Стратегијско лидерство у систему безбедност
- Стратегијски документи у систему безбедности
- Правни аспекти управљања системом безбедности
- Економски аспекти управљања системом безбедности
- Финансијски аспекти управљања системом безбедности
- Управљање људским ресурсима у систему безбедности
- Обезбеђење материјалних ресурса у систему безбедности
- Научно-технолошки развој и систем безбедности
- Медији и систем безбедности

му о завршеном програму усавршавања студијама и описну оцену.

Други ниво користи је онај државни. Суштински задатак полазника који ће по завршетку усавршавања бити постављени на више дужности, биће наставак јачања система националне безбедности. Инсистираће се на томе да полазници, индивидуално и као група, свестрано сагледају могућност и нужност ангажовања свих расположивих инструмената ради заштите националних интереса и остваривања циљева дефинисаних у стратегији националне безбедности. То је оно што се у свету зове интерагенцијски или свеобухватни приступ пословима безбедности.

Дакле, контакти припадника различитих министарстава омогућиће размену искустава, боље упознавање и разумевање њихових мисија и циљева. Поред уочавања постојања међузависности у остваривању циљева стратегије националне безбедности, заједничко усавршавање

помоћи ће им да схвате различитости организацијских култура, али и да уоче и предложи решења за јачање међуресорне сарадње у доменима безбедности и одбране.

На међународном плану, присуство страних полазника и студијска путовања, треба да допринесу размени искустава, бољем разумевању регионалних и глобалних проблема и трендова, као и сагледавању могућности сарадње у суочавању са трансационалним безбедносним изазовима, ризицима и претњама. Као резултат заједничког рада могу се појавити и идеје о заједничким акцијама ради унапређивања регионалне и шире међународне безбедности.

Темељне вредности

Радни тим Министарства одбране је, примењујући савремене моделе постављања организације, дефинисао визију, мисију, вредности и циљеве Високих студије без-

бедности и одбране. Пуковник Јоксимовић објашњава да је стални задатак не само редовно прилагођавање програма усавршавања потребама система националне безбедности, већ и доградња организације која треба да омогући остваривање циљева усавршавања на индивидуалном, националном и међународном нивоу.

Томе треба да допринесу одређене вредности организације, а то су част, интегритет и сарадња. Оне ће бити уткане у све активности Високих студија безбедности и одбране и биће оријентири према којима се усмеравају не само полазници усавршавања, већ и сва друга лица која ће бити укључена у реализацију студија.

Визија развоја

У наредном четворогодишњем периоду планирано је да ВСБО добију нове облике рада. Пуковник Јоксимовић помиње једну од идеја, а то је курс за стратегијске руководиоце. Највиши функционери система безбедности и одбране, дакле и генерали, провели би краћи период, до седам дана, на ВСБО, где би се упознали и дискутовали о битнијим променама у стратегијском окружењу у протеклој години и тако дали допринос бољем процењивању онога шта се може очекивати у наредном периоду.

Други облик био би курс менаџмента у систему безбедности, намењен не само млађим перспективним државним службеницима, већ и појединцима из предузећа одбрамбене индустрије, политичких партија, невладиних организација, приватних безбедносних компанија...

Има и других идеја, али је сада најважније да успешно отпочне програм Високих студија безбедности и одбране. Војна академија, као реализатор усавршавања, очекује полазнике у функционално опремљеном простору који ће им пружити све услове за предан рад. ■

Раденко МУТАВЦИЋ